

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

ÅRSPLAN 2024-2025

1

Krabyskogvegen 643

2848 SKREIA

61 16 83 43

post@eventyraasen.no

www.eventyraasen.barnehage.no

  Eventyråsen barnehage

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

Innhold

Velkommen til et nytt år i Eventyråsen barnehage	s.3
Formålsparagrafen	s.3
Visjon og verdier	s.4
Foreldresamarbeid	s.4
Omsorg, lek, læring og danning	s.4
Fokusområder 2024/2025	s.6
Se barnet innenfra	s.6
Lek	s.7
Planlegging, dokumentasjon, vurdering	s.7
Medvirkning	s.8
Overganger	s.8
Ledelse	s.8
Viktige datoer	s.9
Progresjonsplaner	s.10-18

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

Velkommen til et nytt år i Eventyråsen barnehage 😊

Velkommen til alle «gamle» og til alle nye – vi gleder oss til å bli kjent med dere, og ser frem til et godt samarbeid mellom hjem og barnehage 😊

Årsplanen gir en orientering om våre fokusområder for barnehageåret. Den er et arbeidsverktøy for personalet, som utgangspunkt for videre planlegging og evaluering gjennom året.

Årsplanen er godkjent i barnehagens samarbeidsutvalg 29.august 2024.

Eventyråsen barnehage har to avdelinger; Regnbuen (0-2 år), og Solstrålen (3-6 år). Avdelingene har hver sin inngang, og har fast base på hver side av barnehagens felles storkjøkken. På hver avdeling er barna inndelt i team. Eventyråsen barnehage AS eies og drives av Vigdis Engen Holmstad og Guro Bakke, og barnehagen er medlem i PBL (Private barnehagers landsforbund).

Vi henviser til vår hjemmeside for ytterlig informasjon om vår virksomhet. Denne siden oppdateres jevnlig, og i tillegg til praktisk informasjon kan du også lese om våre satsningsområder her. Her finner du også barnehagens vedtekter.

3

Formålsparagrafen

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Lov om barnehager §1

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

Visjon og verdier

Vår visjon er at Eventyråsen barnehage skal være *et godt sted å være*, - for liten og for stor, for alle som har barna sine hos oss, alle som jobber hos oss, og alle andre som er tilknyttet barnehagen. I barnehagen skal vi ha det trygt, morsomt og utviklende, og vi jobber for at hver dag blir en god dag for store og små! Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barnehagens egenverdi. Barndommen skal preges av trivsel, vennskap og lek.

Gjennom årsplanens ulike områder beskrives hvordan vi jobber for å skape et godt sted å være i Eventyråsen barnehage.

4

Foreldresamarbeid

Et godt foreldresamarbeid basert på gjensidig trygghet og tillit er avgjørende for at hvert enkelt barn skal få et godt sted å være, og for kvaliteten i barnehagen. Kommunikasjon, relasjon og respekt er viktige stikkord i dette arbeidet. Foreldre har hovedansvaret for barna, og barnehagen skal drives i samsvar med foreldrenes ønsker i forhold til omsorg og oppdragelse av barna, innenfor rimelighetens grenser. Loven forplikter alle ansatte i barnehagen til å undersøke det foreldrene tar opp, selv om vi har ulik oppfatning av en sak.

Vi benytter KidPlan for kommunikasjon mellom hjem og barnehage. Kidplan kan lastes ned til mobil eller nettbrett i App Store eller Google Play. Her vil vi også ta i bruk digital barnemappe 1. halvår (sikker lagring). Det gjennomføres årlig(e) brukerundersøkelse(r), og vi oppfordrer alle til å besvare disse undersøkelsene, da dette er et viktig grunnlag for vår videre utvikling.

Telefonnummer til avdelinger: 902 89 088 (Solstrålen), 902 83 110 (Regnbuen).

Les mer om foreldresamarbeid og rutiner for oppstart og tilvenning på vår hjemmeside
www.eventyraasen.barnehage.no

Omsorg, lek, læring og danning

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling

Formålsparagrafen, Lov om barnehager §1

Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. ... Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng, og samlet bidra til barns allsidige utvikling (rammeplan for barnehagen).

Omsorg	<i>Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet (rammeplan for barnehagen).</i> - Tilvenning
--------	--

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

	<ul style="list-style-type: none"> - Tilknytning - Trygghet, tilhørighet og trivsel - Ro og hvile - Anerkjennelse - Tilstedeværelse og tilgjengelighet - Åpenhet, varme og interesse - Trygghetssirkelen – større, sterkere, klokere, god
Læring	<p><i>Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser ... Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser (rammeplan for barnehagen).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Læring gjennom deltakelse - Fokus på prosess, det som skjer underveis - Lære gjennom sanser - Erfare, undre seg, utforske, delta - Individuelle behov - Barns medvirkning - Undring - Mestring - Utforskning - Utfordringer, strekke seg
Danning	<p><i>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap (rammeplan for barnehagen).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Felles undring og refleksjon - Gode samtaler - Respekt - Gode relasjoner - Stå for egne meninger - Empati - Tilrettelegge for barns behov - Veilede barna - Lære barna å tenke selv og ta selvstendige valg
Lek, vennskap og fellesskap	<p><i>Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens verdi skal anerkjennes (rammeplan for barnehagen).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Være sammen med barna - Engasjement og glede - Gode lekemiljøer - Igangsetter - Tilstedeværelse og deltakelse - Barn og voksnes lekekompetanse

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

	<ul style="list-style-type: none">- Veilede og støtte i lek- Fellesskap og inkludering- Forebygge og følge opp mobbing og diskriminering
--	--

Fokusområder 2024-2025

Se barnet innenfra (SBI)

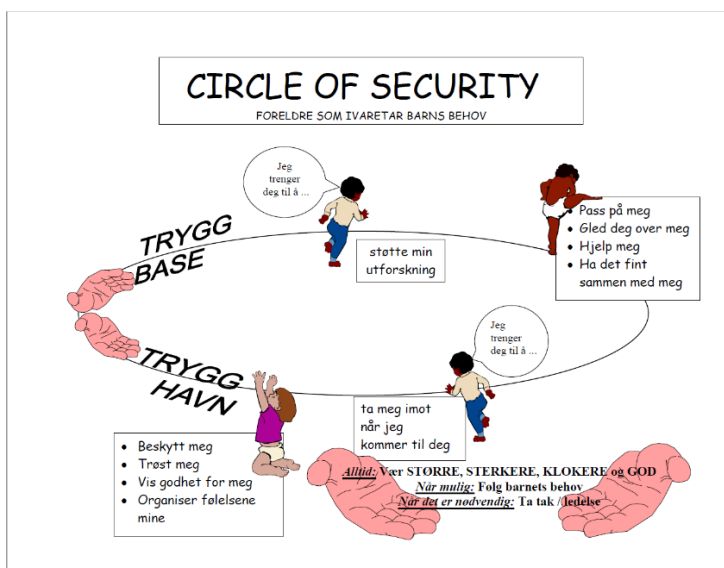
Kursprogrammet Se barnet innenfra er utviklet av tilknytningspsykologene Brandtzæg og Torsteinson, bygger på Trygghetssirkelen (COS), og er tilpasset barnehager. Kurset baserer seg på forståelse av de underliggende behovene som forårsaker en atferd. [Home - Tilknytningspsykologene](#)

6

Tilknytning er et gjensidig samspill mellom relasjonsbygging og utforskning. Barnets behov for følelsesmessig trygge relasjoner må dekkes for at læring skal kunne skje. Uten tilknytning og trygghet vi ikke barna få ro til å utforske og lære mens de er i barnehagen. Tilknytning dreier seg like mye om å hjelpe barnet med vanskelige følelser og å støtte dem i utforskning og lek, som om gode følelser. Vi må lære barn å utvikle evnen til å regulere og tåle egne følelser, altså at de greier å håndtere følelsene sine uten at de blir for store.

Summen av menneskers erfaringer de første leveårene former i stor grad hvem de blir og hva de mestrer som voksne. Det er nødvendig at vi ser barnehagen i et psykologisk perspektiv, ikke bare et pedagogisk perspektiv. Ingenting er så viktig som de voksnes evne til å inngå i positive, sensitive samspill med barna, evnen til å forstå barnet innenfra og ha godhet for deres behov. Trygghet, ømhet og glede er viktigere enn alt annet i barnehagen. Absolutt alle barn trenger sensitive og varme voksne rundt seg, både hjemme og i barnehagen (Brandtzæg og Torsteinson).

Vigdis Engen Holmstad og Guro Bakke deltok høsten 2023 på opplæring for sertifisering som kursholdere i SBI, og fra høsten 2024 starter vi opp med intern kursing hvor alle ansatte deltar. Dette blir vårt hovedsatsningsområde for kommende barnehageår (og mulig frem mot jul 2025).

Lek

Leken er barnehagens viktigste sosialisering- og læringsarena, barn trenger tid og rom til uforstyrret lek. Leken stimulerer barnets allsidige utvikling; det språklige, sosiale, emosjonelle, kognitive, motoriske og kreative. Lek er en aktivitet som er egenmotivert og frivillig for barna, og barna styrer i stor grad selv utviklingen av aktiviteten. Leken er et mål i seg selv, og må ikke bli for målrettet. Nestleder i Utdanningsforbundet, Ann Mari Milo Lorentzen, sier at leken oppløses og ikke lenger er lek, når vi overtar barnas lek med intensjoner om at de skal oppnå spesifikke læringsmål. Videre sier hun at barna sier det selv: 'Det er ikke lek når vi MÅ leke!', og hun mener derfor at lekbasert læring og veiledet lek heller bør kalles undervisning.

Gode lekemiljøer skaper mer aktive voksne, og er et verktøy for alt det andre vi skal jobbe med i barnehagen. Vi har fokus på voksenrollen i leken, gode lekemiljøer, og viktigheten av ulike typer lek. Vi som jobber i barnehagen må observere barnas lek, legge til rette for lek, gi fellesopplevelser som stimulerer til lek, og vurdere når vi bør delta i leken og når det er best å holde seg unna. Vi må observere om det er barn som alltid og over tid har samme rolle i leken, og vi må ha et stort repertoar av strategier for å hjelpe barn inn i nye roller. Når barn leker, drømmer de. Og når de drømmer, så drømmer de stort. Fantasi er en viktig del av barndommen, og barnehagen spiller en avgjørende rolle i å stimulere barnas fantasi og kreativitet.

Frilek er barnas egenmotiverte lek. Her får barna utforske, undre seg, bearbeide og bruke alt de lærer, ser og hører, og formidle sine indre forestillinger på sine egne premisser. Gjennom leken skapes vennskap, og sosiale ferdigheter utvikles. Vår jobb er å legge til rette for rom der barna har lyst til å leke, lyst til å utforske og til å bli kjent med hverandre. Det er viktig at vi er bevisste på å beholde leken med lekens egenverdi i barnehagen.

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

God planlegging er nødvendig for mest mulig hensiktsmessig bruk av barnehagens menneskelige og materielle ressurser, lokaler og nærmiljø. Ut fra årsplanen planlegges det videre gjennom året gjennom månedsplaner, og andre planer for kortere og lengre tidsrom, og for ulike barnegrupper etter behov.

For å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen må vi jevnlig vurdere vår praksis. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalet involveres i, og danner utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Slik lærer vi av egen praksis, og kan videreutvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet. Vi bruker både ped.leder-møter, personalmøter og planleggingsdager til både planlegging- og vurderingsarbeid, for å følge opp at vi møter hvert barn og dets utvikling, og at planer følges opp. *Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen* (rammeplanen for barnehagen). Systematisk vurdering legger grunnlaget for barnehagen som en lærende organisasjon i utvikling.

Medvirkning

Barns rett til medvirkning er lovfestet i barnehageloven §2 og §3, i Grunnloven §104, og FN's barnekonvensjon, og skal være grunnleggende for arbeidet i barnehagen.

Barns medvirkning krever tilgjengelige og tilstedeværende voksne. Det handler om voksnes evne til å se barnet innenfra, lytte til og respektere barnas grenser og deres syn og meninger, og anerkjenne barna. Barns medvirkning handler om at vi skal ta barna på alvor, og at vi skal ta hensyn til barna og deres behov. Alle barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter, og noen barn vil trenge ekstra hjelp og støtte for å få til dette.

Demokratisk deltakelse handler om å kunne medvirke til innholdet i barnehagen, og vi må følge opp og videreutvikle barnas innspill. Demokrati handler også om å tåle ulikheter, og at mennesker med ulikheter kan leve side om side. Ungene har ulike meninger som kommer til uttrykk i gruppa, noe som må respekteres, på lik linje med at ulike syn og meninger i personalgruppa må respekteres.

Foresattes medvirkning:

Vi gjennomfører brukerundersøkelse årlig, og egen undersøkelse kort tid etter oppstart. På den måten får vi tilbakemeldinger om foresattes opplevelse av barnehagen og vårt arbeid. Gjennom teamkontakter og barnehagens samarbeidsutvalg sikrer vi også at foreldrene blir hørt.

Overganger

På vår hjemmeside [Eventyråsen Barnehage AS](#) (*Planer og satsningsområder*) kan du lese mer om våre rutiner ved ulike overganger; når barnet begynner i barnehagen, overganger innad i barnehagen og overgang mellom barnehage og skole.

Ledelse

Ulike leder- og ansvarsstillinger barnehageåret 2023/2024:

- Lederteam: Vigdis Engen Holmstad og Guro Bakke
- Avdelingsledere: Kristina Sommerstad Hansen (Solstrålen), Iren Rødningsby (Regnbuen)
- Pedagogiske ledere: Kristina Sommerstad Hansen (Bukkene Bruse), Hege Bakke og Oda Marie Skullerud (Geitekillingene), Cathrine Berge (Veslefrikk), Ingunn Gjestvang (Lykketroll), Karen Sundby (Sjarmtroll), Anne Lene Solberg (Småttroll).
- Sosionom (fungerende pedagog): Iren Rødningsby (Sjarmtroll)
- Tillitsvalgte: Anne Lene Solberg (Utdanningsforbundet), Evie Bratberg (Fagforbundet)
- Verneombud: Hege Bakke

Kontaktinfo:

post@eventyraasen.no

Vigdis: vigdis@eventyraasen.no / 95251787

Guro: guro@eventyraasen.no / 97125747

Regnbuen (0-3 år): 90283110

Solstrålen (3-6 år): 90289088

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

Viktige datoer ...med forbehold om endringer...

Planleggingsdager: 26.august, 8.november, 7.januar, 2.mai, 2.juni

26.august	Planleggingsdag – barnehagen er stengt
Uke 38	Brannvernuke
26.september	Foreldremøte
10.oktober	Markering av verdensdagen for psykisk helse. Tema: Vi trenger å snakke mer sammen. #gi8minutter
24.oktober	Markering av FN-dagen
8.november	Planleggingsdag – barnehagen er stengt
13.desember	Lucia-markering. Skolestartere går Lucia i barnehagen, og foresatte på teamet inviteres på morgenkaffe.
18.desember	Julebord (lunsj) for barn og ansatte.
23.desember	Siste dag før jul
2.januar	Første dag etter jul
7.januar	Planleggingsdag – barnehagen er stengt
6.februar	Markering av samefolkets dag
15.februar	Eventyrreisa – forestilling med barn og voksne på avdeling Solstrålen, på Østre Toten kulturhus
21.februar	Pysjfest/kostymefest
11.mars	Barnehagedagen – La leken leve!
10.april	Påskelunsj for barn og ansatte i barnehagen
16.april	Barnehagen er stengt (onsdag før Skjærtorsdag)
22.april	Informasjonsmøte foresatte nye barn (oppstart høst 2024). Datoer for åpne besøksdager for nye familier kommer etter hvert.
2.mai	Planleggingsdag – barnehagen er stengt
16.mai	Vi øver til 17.mai, og går i tog sammen med Stange skole. Oppfordrer slekt og venner som har mulighet til å se på toget.
17.mai	Alle barn og foreldre inviteres til å gå i toget på Skreia (foreldrerådet er ansvarlige for å medbringe fane etc.). Nærmere info fra 17.mai-komite kommer via Kidplan i forkant av dagen.
Uke 22-24	Tema; Mangfold – vi avslutter perioden med mangfoldsfest
28.mai	Eventyråsdagen, barnehagens egen kulturdag
2.juni	Planleggingsdag – barnehagen er stengt
12.juni	Avslutning for skolestartere med foresatte, kl. 18.00. Barna overnatter.
17.juni	Tur til Tjuvåskampen med skolestartere
4.juli	Siste dag før sommerstengte uker
Uke 28-30	Sommerstengt
28.juli	Barnehagen åpner igjen
1.august	Nytt barnehageår

Datoer for arrangementer i regi av Foreldreråd/teamkontakter kommer etter hvert.

Følg med på månedsplaner for turer, aktiviteter og annet opplegg gjennom året.

Progresjonsplaner

Fagområde	1-2 år	3 år	4 år	5 år
Kropp, bevegelse, mat og helse	<p>Bli kjent med kroppen sin.</p> <p>Lære å krabbe/gå.</p> <p>Bli vant med å være ute.</p> <p>Øve på begreper om kroppen sin.</p> <p>Opplive aktivitet og hvile.</p> <p>Gjennomføre hygienerutiner.</p> <p>Opplive gleden ved leker med bevegelse/sang-leker.</p> <p>Være på små turer i nærområdet.</p> <p>Lære bordskikk, og lære å spise selv.</p> <p>Øve på å gå på do.</p> <p>Spise sunn mat.</p> <p>La barna bli kjent med og oppleve vannlek.</p> <p>Gi erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider.</p> <p>Øve på påkledning.</p>	<p>Øve på å kle på seg selv.</p> <p>Lære om riktig påkledning etter vær og temperatur.</p> <p>Lære hygienerutiner.</p> <p>Opplive gleden ved å bruke kroppen sin sammen med andre.</p> <p>Opplive gleden ved leker med bevegelse/sang-leker.</p> <p>Opplive mestring ved fysisk aktivitet.</p> <p>Spise sunn mat.</p> <p>Øve på selvstendighet ved matbordet.</p> <p>Opplive friluftsliv i nærmiljøet rundt barnehagen.</p> <p>Øve på å vente på tur.</p> <p>Dotrening.</p> <p>Tema: Kroppen min og egne grenser</p>	<p>Opplive mestring ved påkledning.</p> <p>Lære å vente på tur.</p> <p>Få erfaring med ulike typer aktiviteter.</p> <p>Lære om viktigheten av god hygiene.</p> <p>Opplive et sunt og variert kosthold.</p> <p>Delta i matlaging.</p> <p>Opplive gleden ved friluftsliv, og gode turopplevelser.</p> <p>Få erfaring med bruk av saks, føreblyant og andre finmotoriske aktiviteter.</p> <p>Opplive gleden ved leker med bevegelse/sang-leker.</p> <p>Tema: Kroppen min og egne grenser</p>	<p>Få gode vaner med helse og hygiene.</p> <p>Lære om at aktivitet kan forebygge sykdom.</p> <p>Opplive gleden ved leker med bevegelse/sang-leker.</p> <p>Opplive et sunt og variert kosthold.</p> <p>Delta i matlaging.</p> <p>Økt kjennskap til kroppen.</p> <p>Gode friluftsliv- og turopplevelser.</p> <p>Kunne velge klær etter værforhold.</p> <p>Mestre grovmotoriske bevegelser.</p> <p>Lære å bruke saks, trene på finmotoriske aktiviteter.</p> <p>Tema: Kroppen min og egne grenser</p>

		<p>Tema Kroppen min og egne grenser: Barna skal få et godt og bevisst forhold til kroppen sin. Kropp, gode og vonde følelser, ulovlige hemmeligheter og berøringer.</p>
--	--	--

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

Fagområde	1-2 år	3 år	4 år	5 år
Kommunikasjon, språk og tekst	<p>Øve på begreper i hverdagssituasjoner. Forstå og bli forstått nonverbalt. Lære barna språk gjennom sanger, rim og rytmer. Bruke bildebøker. Eventyr med konkrete. Gjenkjenne sitt eget navn (skrift). Være deltakende i samlingsstund. Sette ord på det vi gjør for å utvikle begrepsforståelse. Samtale med barna.</p>	<p>Utvikle barnas ordforråd og evne til å kommunisere. Sanger, rim, rytme og fortellinger. Fabulere og leke med ord og lyder. Lese bøker med mye bilder. Sangleker. Spille spill. Gi barna øvelse i verbal kommunikasjon i konflikter.</p>	<p>Sette ord på følelser. Oppleve skriftspråket, lekeskriving. Dikte egne eventyr. Fremføring av forskjellige tekster. Få et forhold til tall og bokstaver. Lese bøker med mer tekst. Sangleker. Leke med språket. Sanger, rim, regler. Spille spill.</p>	<p>Bruke språket til å løse konflikter. Erfaringer med tall og bokstaver. Språkformidling. Arbeide systematisk med Språksprell. Trene på kollektive beskjeder. Lese bøker. Sangleker. Sanger, rim, regler. Spille spill. Støtte i morsmål, samtidig utfordre på bruk av norskspråk.</p>

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

Fagområde	1-2 år	3 år	4 år	5 år
Kunst, kultur, kreativitet	<p>Oppleve sang, dans, musikk.</p> <p>Leke med og bli kjent med ulikt materiale i kreativ, skapende virksomhet.</p> <p>Sanseopplevelser.</p> <p>Bildebøker.</p> <p>Pekebøker.</p> <p>Bevegelsesleker.</p> <p>Sangleker.</p> <p>Rytme-instrumenter.</p> <p>Bli kjent med farger.</p>	<p>Få positive erfaringer gjennom sang, dans, musikk, forming, bevegelse.</p> <p>Oppleve dramatisering, både selv og med andre.</p> <p>Få opplevelser med kunst.</p> <p>Oppleve kulturlandskapet.</p> <p>Rytme-instrumenter.</p> <p>Lytte.</p> <p>Få erfaringer med ulikt formingsmateriale.</p> <p>Kunstutstilling.</p>	<p>Få positive erfaringer med å forme noe selv.</p> <p>Oppleve, og bli kjent med norsk matkultur; hvor maten kommer fra.</p> <p>Oppleve samisk matkultur.</p> <p>Oppleve billedkunst.</p> <p>Snekring.</p> <p>Sangleker.</p> <p>Instrumenter.</p> <p>Turer til biblioteket.</p> <p>Positive erfaringer med ulikt materiale.</p> <p>Gi barna inspirasjon og felles erfaringer.</p>	<p>Få opplevelser ved å bygge noe selv.</p> <p>Få opplevelser av forskjellige typer kunst.</p> <p>Matkulturer.</p> <p>Ulike formingsaktiviteter.</p> <p>Dramatisering.</p> <p>Turer til biblioteket.</p> <p>Lese bøker, se på illustrasjoner.</p> <p>Instrumenter.</p> <p>Snekring.</p> <p>Sangleker.</p> <p>Sansene.</p>

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

Fagområde	1-2 år	3 år	4 år	5 år
Natur, miljø og teknologi	<p>Bli kjent med, og øve på å bli trygge på miljøet inne og ute i barnehagen.</p> <p>Oppleve å være ute i all slags vær.</p> <p>Oppdagelser og undring i naturen.</p> <p>Bli kjent med ulike typer leker og hvordan de brukes.</p> <p>Bli kjent med ulike årstider, og ulike typer vær.</p> <p>Smake på frukt/bær i naturen.</p>	<p>Få opplevelser i nærmiljøet.</p> <p>Oppleve ulike natur.</p> <p>Kulturlandskapet.</p> <p>Bli kjent med dyr i naturen rundt oss.</p> <p>Kildesortering – bevaring av naturen.</p> <p>Få kjennskap til ulike årstider.</p> <p>Bruke ting til gjenbruk i lek (eks. smør-/primkartonger).</p> <p>Grave ned ulike typer søppel – hva skjer?</p> <p>Ulike forsøk med vann (overflatehinne etc.).</p> <p>Prosjekt med meitemark.</p>	<p>Få kjennskap til ulike årstider og deres kjennetegn.</p> <p>Fødsel, livet og døden.</p> <p>Få kjennskap til ulike planter i naturen rundt oss.</p> <p>Undre oss sammen med barna.</p> <p>Kildesortering.</p> <p>Samspillet mellom mennesket og naturen.</p> <p>Vise respekt for naturen og levende skapninger.</p> <p>Dyr og dyrespor.</p> <p>Teknikk i lek og hverdag – IKT.</p> <p>Jordbruk og matproduksjon.</p>	<p>Gi barna gode opplevelser i naturen.</p> <p>Gi barna fellesskapsfølelser i forbindelse med turer.</p> <p>Lære barna om hva som påvirker været og de ulike årstidene.</p> <p>Kildesortering.</p> <p>Bruke tekniske innretninger i hverdagen.</p> <p>Samspill mellom mennesket og naturen.</p> <p>Planter.</p> <p>Hva trenger dyr/mennesker/planter for å leve?</p> <p>Dyr og dyrespor.</p> <p>Fødsel, livet og døden.</p>

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

Fagområde	1-2 år	3 år	4 år	5 år
Antall, rom, form	<p>Bli kjent med rommene i barnehagen.</p> <p>Bli kjent med ulike former.</p> <p>Sortering etter farge og form.</p> <p>Tellevers.</p> <p>Byggeklusser.</p> <p>Puttebokser.</p> <p>Puslespill.</p> <p>Over/under/foran/bak.</p> <p>Knytte form til egen kropp.</p> <p>Spille enkle spill.</p>	<p>Opplive forskjellige former og lek med dem.</p> <p>Sortere og sammenlikne.</p> <p>Puslespill.</p> <p>Tellevers.</p> <p>Sortering og klassifisering.</p> <p>Bruke enkle matematiske spill med former og telling.</p> <p>Bygge- og konstruksjonslek.</p> <p>Baking og matlaging.</p> <p>Hva kan flyte og hva kan ikke?</p> <p>Hva veier forskjellige ting?</p>	<p>Lære begreper om størrelser og former.</p> <p>Lære motsetninger.</p> <p>Opplive gleden av tall.</p> <p>Opplive gleden av spill hvor det kreves telling ogfølging av regler.</p> <p>Leke leker som krever innsyn i retninger.</p> <p>Turtaking, vente på tur.</p> <p>Sortering.</p> <p>Telling.</p> <p>Matlaging.</p> <p>Bli kjent med mål, vekt og tid.</p> <p>Leke med tall, spill, former og mønster.</p>	<p>Bygge enkle konstruksjoner etter tegninger.</p> <p>Kopiere mønstre over til andre materialer.</p> <p>Lære enkle matematiske begreper (vekt, størrelse, lengde, volum, retning, pluss og minus).</p> <p>Lære å telle.</p> <p>Spille spill.</p> <p>Leke med former og mønstre.</p> <p>Leke med tall.</p> <p>Sortering.</p>

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

Fagområde	1-2 år	3 år	4 år	5 år
Etikk, religion, filosofi	<p>Øve på hva som er ditt og mitt.</p> <p>Vise omsorg og medfølelse.</p> <p>Fokus på vennskap.</p> <p>Tradisjoner og merkedager.</p> <p>Lære å se at vi er forskjellige.</p> <p>Grunnleggende holdninger; si hei/ha det, takk...</p> <p>Samtaler og undring i hverdags-situasjoner.</p> <p>Vente på tur.</p> <p>Vi voksne er gode rollemodeller som viser omsorg og medfølelse.</p>	<p>Vente på tur.</p> <p>Dele med hverandre.</p> <p>Omsorg ovenfor andre.</p> <p>Lære om forskjeller blant mennesker.</p> <p>Lære om normer og verdier i samfunnet.</p> <p>Få kjennskap til ulike høytider og tradisjoner.</p> <p>Tid til undring og samtaler.</p>	<p>Tilegne seg normer og verdier i samfunnet.</p> <p>Danning.</p> <p>Undring og tenking.</p> <p>Få kjennskap til høytider og tradisjoner.</p> <p>Lære om ulikheter i barnegruppa – alle er like mye verdt.</p> <p>Tid til undring og samtaler. Ulike tradisjoner og merkedager.</p> <p>Omsorg og følelser.</p> <p>Hvordan være et medmenneske?</p> <p>Våre ulike roller.</p>	<p>Hjelp hverandre.</p> <p>Respektere og tolerere andre og andres meninger.</p> <p>Undring, tenking, samtaler, refleksjon.</p> <p>Utvidet kunnskap om høytider og tradisjoner i ulike kulturer.</p> <p>Tid til undring, samtaler og refleksjon. Besøke kirken.</p>

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

Fagområde	1-2 år	3 år	4 år	5 år
Nærmiljø, samfunn	<p>Familien. Vi jobber for at barna skal bli kjent med og trygge på barn og voksne på avdelingen. På tur i området utenfor barnehagen. Opplive at du er en del av barnehagens fellesskap. Vi jobber for at barn og foreldre blir trygge i barnehagen.</p>	<p>Erfare at alle inngår i fellesskapet. Få innblikk i tradisjoner. Bli kjent med hva nærmiljøet inneholder. Opplive samisk kultur. Lære seg å ferdes i trafikken. Likestilling. Familien. Hvordan vi bor. Besøke skolen. Turer i nærområdet, til fots og med buss.</p>	<p>Møte personer, arbeidsplasser og institusjoner i nærmiljøet. Tillit til egen deltakelse og påvirkning av fellesskapet – trygghet i gruppa. Historiske endringer i nærmiljøet og samfunnet. Likestilling. Medbestemmelse Lære om familien, boforhold og tradisjoner. Lese bøker og aviser. Besøke skolen. Turer i nærområdet, til fots og med buss.</p>	<p>Forståelse for tradisjoner og levesett. Historiske hendelser i Norges historie. FN's barnekonvensjon Trafikkregler. Demokratiske forpliktelser og likestilling. Lære om familien, boforhold og tradisjoner. Lese bøker og aviser. Besøke skolen. Turer i nærområdet, til fots og med buss.</p>

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

	1-2 år	3 år	4 år	5 år
<p>SOSIAL KOMPETANSE</p> <p>“Alle barna skal erfare å være i positivt samspill med barn og voksne”</p> <p>(rammeplan)</p>	<p>Øve på å vente på tur.</p> <p>Øve på å finne andre leker når den leken man ønsker seg er opptatt.</p> <p>Tomlelek.</p> <p>Vise/veilede i positiv kontakt med andre, eks stryke vs slå.</p> <p>Legge til rette for lek, bruke smårommene, lukke dører, avgrense – viktig å skjerme.</p> <p>Utforske gjenstander og leketøy.</p> <p>Vise ulike følelser uten at det går utover andre.</p> <p>Øve på å ta hensyn.</p> <p>Se når andre er lei seg. Empati.</p> <p>Opplive respons på sine nonverbale uttrykk.</p> <p>Selvfølelse, at barna skal oppleve egenverd, akseptere seg selv, kjenne seg akseptert.</p> <p>Øve på å forstå andres tanker/følelser.</p>	<p>Hvordan er vi i møte med andre?</p> <p>Ta kontakt med andre på en akseptabel måte.</p> <p>Turtaking, vente på tur.</p> <p>Vise ulike følelser, og aksept for disse.</p> <p>Vise omsorg og empati ovenfor andre.</p> <p>Ta initiativ til å leke med andre.</p> <p>Finne ro i alenelek.</p> <p>Invitere andre inn i lek.</p> <p>Høflighet; si hei, hade, spørre pent (kan jeg få...).</p> <p>Vite at det er greit å være sint, men ikke å råe andre.</p> <p>Fremme egne følelser, meninger og synspunkter.</p> <p>Motta og forstå beskjeder.</p> <p>Utvikle og knytte vennskapsbånd.</p> <p>Humor, kunne le og spøke i hverdagen.</p> <p>Gjenkjenne ulike følelser.</p>	<p>Barna skal kunne hevde sin rett.</p> <p>Bruke verbalt språk for å løse konflikter.</p> <p>Bli værende i leken.</p> <p>Innordne seg etter andre.</p> <p>Øve på å følge regler i spill og lek.</p> <p>Mestre turtaking.</p> <p>Ta kontakt med andre barn på en adekvat måte.</p> <p>Leker med andre barn, og blir værende i leken.</p> <p>Kunne gi uttrykk for mestingsglede.</p> <p>Knytter vennskapsbånd.</p> <p>Samarbeider med andre barn.</p>	<p>Viser akseptable følelsesuttrykk.</p> <p>Er initiativrik og sosialt aktiv, uten å opptre som “verdensmester”, eller trykke andre ned.</p> <p>Inkluderer andre barn på en positiv måte.</p> <p>Ser og legger merke til når noen er lei seg.</p> <p>Si hei og hade til andre du møter.</p> <p>Finne roen ved matbordet, snakke rolig med hverandre og vente på tur.</p> <p>Ha evne til å leke med flere.</p> <p>Klare å komme inn i en lek som alt er i gang.</p> <p>Akseptere at man ikke alltid får være med i leken.</p> <p>Tørre å snakke foran andre, og hevde seg i gruppa.</p> <p>Øve på å ta styring i leken, men også la seg styre.</p> <p>Klare å vente på tur.</p>

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

	<p>Øve selvhverdelse, ha egne meninger, ta initiativ, delta og imitere andre.</p> <p>Øve på å tilpasse seg ulike situasjoner, takle konflikter, utsette egne behov.</p> <p>Øve på å vise/veilede i konflikter.</p> <p>Øve på navn.</p> <p>Opplive å være en del av et fellesskap.</p> <p>Opplive og erfare at selv om vi er en felles gruppe er vi forskjellige og har ulike behov.</p> <p>Spørre pent ("Kan jeg få").</p> <p>Si hade når noen reiser.</p> <p>Snakke om og bli kjent med ulike følelser.</p> <p>Delta i ryddesituasjon.</p> <p>Sitte fint i samling og bordsituasjon.</p> <p>Kunne utføre korte beskjeder.</p>			<p>Vise følelser uten at det går utover andre.</p> <p>Øve på å være selvstendig og holde orden på sakene sine i garderoben.</p> <p>Lære å rekke opp hånda når man skal si noe.</p> <p>Klare å følge en beskjed.</p> <p>Klare å lytte til hva de voksne og de andre barna har å si.</p>
--	--	--	--	--